

«Πέντε Μικροί Ξένοι»

Ο τελευταίος να κλείσει την πόρτα. Έτσι γράφεται στο παιχνιδιάρικο «πρόγραμμα» της τελευταίας παραγωγής του project που ο επιμελητής του Παναγιώτης Λάρκου ονόμασε «Το Σαλόνι των Ξένων». Οι πέντε ηθοποιοί που συμμετέχουν στη σκηνοθετημένη από τον ίδιο παράσταση «Πέντε Μικροί Ξένοι» ανήκουν στη βασική ομάδα συνεργατών του και είναι αυτοί που κήρυξαν το σαλόνι ανοιχτό υπό την καθοδήγηση των Λεάνδρου Ταλιώτη και Άννας Φωτιάδου πριν από δύο μήνες. Δεν γνωρίζω αν το επινοημένο κείμενο είναι ένας από τους κανόνες του παιχνιδιού στις Αποθήκες. Μάλλον οι καλλιτέχνες που τους δόθηκε το βαρύ δικαίωμα, όπως θα ονόμαζα την ανάθεση από τον ΘΟΚ της ευθύνης του σχεδιασμού και της υλοποίησης του project, αισθάνονταν ότι κανένας «ξένος» λόγος, κανένα όχημα «έτοιμου» κειμένου δεν θα τους πάρει εκεί που σκόπευαν να φτάσουν. Γι' αυτό και επέλεξαν να προχωρούν... πεζοί, όπου η κάθε ατάκα που επινοείται, δηλαδή γεννιέται μέσα από τα προσωπικά βιώματα, αναμνήσεις και συναισθήματα του ενός, γίνεται βήμα για όλη την ομάδα. Ήδη έχουμε αγγίξει τους δύο βασικούς παράγοντες που δυσκόλεψαν το έργο του Παναγιώτη Λάρκου. Πρώτο, ως τελευταία παραγωγή της υπό την ευθύνη του περιόδου, η παράσταση λογικά θα αναμενόταν να κλείσει την πόρτα με τρόπο εντυπωσιακό, μ' ένα καλλιτεχνικό πάταγο, θά έλεγα και να συναντήσει, ως ένα είδος απάντησης, τα εγερμένα στις αρχικές θεματικές διακηρύξεις ζητούμενα. Δεύτερο, η ίδια ομάδα συντελεστών έχει ήδη δουλέψει πάνω σ' ένα επινοημένο κείμενο, έστω και με άλλους σκηνοθέτες και υπό άλλο τίτλο, πράγμα που σημαίνει ότι οι πέντε ηθοποιοί έχουν ήδη αντλήσει από τα

αποθέματα της μνήμης, του ψυχισμού και της φαντασίας τους, έχουν ήδη χρησιμοποιήσει τα σώματά τους, τις εκφραστικές τους manières. Πιστεύω πως η παράσταση έφερνε σημάδια κούρασης και υπερβολής. Η υπερβολή στην οποία ο σκηνοθέτης και η ομάδα ωθήθηκαν λόγω των πιο πάνω παραγόντων, ήταν αισθητή στην ερμηνευτική ψηλών τόνων, στη συνεχή ροπή προς το γκροτέσκο, που ξεκινούσε εκ νέου στο κάθε χωριστό σπόνδυλο της αφήγησης. Οι ηθοποιοί έπρεπε

(οι μάσκες τους από τη μια παρέπεμπαν στις τρομακτικές κουκούλες των δημιών, από την άλλη στα τρεχαλητά του Λευκού Κουνελιού από την «Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων»). Αλλά και η ευρεία εμπλοκή των προσωπικών δραματικών μοτίβων με θέμα την απώλεια και την ακύρωση προσδοκιών ή των εξιστορήσεων των εφιαλτικών ονείρων έφερε τη σφραγίδα υπερβολικής έντασης. Ο Παναγιώτης Λάρκου σκηνοθετώντας την παράσταση εννοούσε να τη δει ως φινάλε μιας διαδρομής. Εξ ου και η χρήση των εικαστικών στοιχείων από την πρώτη δράση «Μπογιές στο Χαλόνι» στη σκηνογραφία, εξ ου και το πιάνο. Προσπαθώντας να εντοπίσω και άλλα νήματα που συνέδεαν το δρώμενο με

κοινωνία έχει στερηθεί της ικανότητας να παράγει τέχνη λόγω απουσίας όποιας πίστης, το δικό σου σύμβολο πίστης πρέπει να διατυπωθεί με περισσότερη σαφήνεια.

Το κενό και η ελευθερία χαρακτηρίζουν την έναρξη κάθε διαδικασίας επιπόησης κειμένου και στησίματος της βασισμένης σ' αυτό σκηνικής δράσης. Η μορφοποίησή τους, το πλάσιμό τους σε ορατή φόρμα και σε συγκεκριμένες δράσεις είναι το δύσκολο. Σ' ό,τι αφορά την κούραση που είχα αναφέρει, ίσως πρέπει να ομολογήσω ότι η κούραση είναι εν μέρει δική μου ως θεατή που η αοριστία των χωρίς θεματικό άξονα επινοημένων κειμένων αρχίζει να ενώνει τις παραστάσεις, ενώ ο σκοπός των δημιουργών

να πατούν συνεχώς το υποκριτικό γκάζι, άνευ ορατής στον λόγο ανάγκης. Η υπερβολή ήταν επίσης αισθητή στο επίπεδο του χιούμορ, όπου οι επιλεγμένοι από τον σκηνοθέτη και την ομάδα τρόποι επίτευξης του κωμικού αποτελέσματος ήταν η φραστική και δραστηκή επανάληψη των αστείων, το παιχνίδι με τον πιανίστα, οι γραπτώς δηλωμένες υποενότητες, η παρωδία της βίας, ο σουρεαλισμός των αφηγήσεων και της σκηνικής δράσης με τα πέντε υπερμεγέθη κουνελάκια

τις θέσεις που διατυπώθηκαν στις θεματικές εξαγγελίες της περιόδου, μήπως πρέπει να δούμε την παράσταση ως εισβολή των πέντε μικρών ξένων (έξι με τον σκηνοθέτη) στα «σαλόνια» της κυπριακής θεατρικής πραγματικότητας; Αλλά αυτό θα ήταν άδικο για την ποικιλομορφία που επικρατεί τελευταία στα θεατρικά πράγματα του τόπου. Εξάλλου, όταν θεωρείς ότι η

τους ήταν ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή η διατύπωση της προσωπικής κοσμοθεωρίας και της διαφοροποιημένης αισθητικής. Συνεχίζω να θεωρώ τη συγκεκριμένη πεντάδα ηθοποιών (Βασιλική Κυπραίου, Γιώργο Κυριάκου, Παναγιώτη Μπρατάκο, Τζωρτζίνα Τάτση, Παναγιώτης Τοφή), εξαιρετικά προικισμένη.